

BIJVOEGSEL**Schriftelijke antwoorden van de minister-president, minister van Algemene Zaken, op vragen gesteld in de eerste termijn van de algemene politieke beschouwingen naar aanleiding van de Miljoenennota voor het jaar 2008 (31 200).****Vraag van de g.a. Marijnissen (SP)**

Het kabinet heeft in totaal meer dan drie miljoen euro uitgegeven aan activiteiten tijdens de honderd dagen dialoog. Vindt het kabinet dit achteraf niet allemaal wat overdreven? Waarom worden er eigenlijk zoveel dure bureaus ingehuurd om die activiteiten te organiseren? Welk adviesbureau heeft de coördinatie van de honderd dagen gedaan?

Het kabinet heeft nadrukkelijk gekozen voor een open, en op dialoog gerichte houding met de samenleving. Dat leidt tot beter en gedragen beleid. Daarom speelt goede communicatie met burgers een belangrijke rol.

Ten aanzien van het genoemde bedrag van drie miljoen euro is het niet zo dat dit per definitie «extra» kosten zijn, die zonder het gezamenlijk opereren in het kader van de «honderd dagen» niet zouden zijn gemaakt. Een aantal activiteiten in de periode van 22 februari tot en met 15 juni zouden, zonder de gezamenlijke paraplu van de «honderd dagen» en de ontwikkeling van het Beleidsprogramma, ook geheel of gedeeltelijk hebben plaatsgevonden. Ook dan zouden bewindslieden zich in hun werkterrein zijn gaan verdiepen en consultaties zijn gaan houden. Dat is gewoon onderdeel van de beleidsontwikkeling. Publiekscommunicatie – het rechtstreeks in contact treden met de bevolking door de leden van het kabinet – is dan ook van alle tijden. Wat wel nieuw was, was dat het kabinet meer dan voorheen duidelijk heeft benoemd dat het in dialoog wil treden met burgers. Het kabinet heeft dat ook gezamenlijk en tegelijkertijd zichtbaar hebben gemaakt. In het Beleidsprogramma treft u voorbeelden aan van de opbrengst van deze werkwijze. Voor de coördinatie van de «honderd dagen» is geen extern adviesbureau ingeschakeld. Over kabinetsbrede activiteiten op communicatiegebied vindt afstemming en overleg plaats in de voorlichtingsraad.

De activiteiten maken onderdeel uit van beleidsontwikkeling en daarom bepaalt elke minister voor zich óf, hoe en welke organisatie hij voor de uitvoering wil inhuren. Daarbij gaat het doorgaans om locatiehuur, techniek, catering en andere zaken die ter plekke moeten worden geregeld. In sommige gevallen is de incidentele organisatorische aansturing extern ingehuurd, waarbij het ook ging om de expertise en creativiteit van dergelijke bureaus.

Vraag van de g.a. Marijnissen (SP)

Is het kabinet bereid om de vergunningverlening (van nieuwe kolencentrales) afhankelijk te stellen van het

buiten gebruik stellen van verouderde kolencapaciteit?

De Wet milieubeheer staat niet toe de vergunningverlening voor nieuwe kolencentrales afhankelijk te stellen van het buiten gebruik nemen van verouderde kolencapaciteit. Bij de vergunningverlening mag alleen worden gekeken naar de gevolgen die de nieuwe inrichting voor het milieu kan hebben, en ook de weigeringsgronden en eventuele vergunningvoorschriften zijn beperkt tot de milieugevolgen van de specifieke (nieuwe) inrichting waarop de vergunningaanvraag betrekking heeft. Dit volgt ook uit de Europese regelgeving, te weten de IPPC-richtlijn. Deze dwingende Europese eisen kunnen de nationale wetgeving niet opzij zetten.

In het Werkprogramma Schoon en Zuinig (blz. 27) staat: «De overheid maakt afspraken met exploitanten van nieuwe kolencentrales voor een inspanningsverplichting voor de nu voorziene nieuwe kolencentrales in aanvulling op het ETS (Emissions Trading Scheme; Europees emissiehandelssysteem). Vanaf 2015 dient zeer substantieel CO₂ gereduceerd te zijn in het centrale bestand van de betreffende exploitant. Deze afspraken moeten het kabinet de zekerheid geven dat de noodzakelijke reducties worden gehaald. De investeerders moeten aantonen hoe zij die reducties realiseren. Via het sluiten van convenanten worden afspraken gemaakt over het afvangen en opslaan van CO₂ in de bodem. Schone fossiele brandstoffen kunnen zodoende als overgangstechnologie naar een duurzame energievoorziening ingezet worden. Ook zetten de exploitanten in op extra bijstook van biomassa of zelfs het vervroegd sluiten van oude weinig efficiënte kolencentrales die tot het eigen productiepark behoren. Nieuwe kolencentrales moeten nu al capture ready gebouwd worden.»

Het kabinet kiest overigens nadrukkelijk voor een Europese insteek. Ook los van de juridische context van de vergunningverlening houdt het kabinet nadrukkelijk rekening het gegeven dat kolencentrales bezien moeten worden in het licht van een (noordwest) Europese elektriciteitsmarkt en het Europese emissiehandelssysteem. Nederlandse maatregelen kunnen daarop aanvullend zijn.

Via de milieuvergunning wordt vastgelegd dat CO₂-afvang in de toekomst mogelijk is (bij de nieuwe centrale wordt daarmee rekening gehouden: capture ready heet dat). Vanaf welk moment afvang daadwerkelijk plaatsvindt hangt af van Europese regelgeving en van afspraken die het kabinet maakt met initiatiefnemers van nieuwe kolencentrales. Het kabinet wil daarbij vastleggen dat vanaf 2015 substantieel afvang van CO₂ wordt gerealiseerd door de initiatiefnemers (inzet biomassa, sluiting verouderd vermogen en ook afvang van CO₂). Het kabinet zal er alles aan doen om te komen tot afvang van CO₂, onder meer door in te zetten op realisatie van twee grote demonstratieprojecten.

Vraag van de g.a. Van Geel (CDA)

Wat is de reactie van het kabinet op de ernstige zorgen bij het CDA over de situatie op de woningmarkt.

De door u geuite zorgen over de woningmarkt worden door het kabinet gedeeld. Het kabinet is er veel aan gelegen deze zorgen weg te nemen en de woningproductie te brengen op een niveau van – landelijk gemiddeld –

tussen de 80 000 en 100 000 woningen per jaar. Hierbij is het belangrijk dat het aanbod aansluit bij de kwalitatieve woningvraag van de consument en dat ook in de voorraad aanwezige goedkopere woningen beschikbaar komen voor starters op de woningmarkt. De situatie verschilt per regio. Er zijn regio's waar de woningmarkt de komende jaren gespannen zal blijven, maar er zijn ook regio's waar over een aantal jaren geleidelijk meer ontspanning op de woningmarkt ontstaat.

De wijze waarop de woningproductie en de situatie op de woningmarkt kan worden aangepakt, verschilt dan ook per regio, en is ook afhankelijk van bijvoorbeeld de beschikbare bouwlocaties. Dit vergt een passende aanpak. De ministers Cramer en Vogelaar hebben besloten tot een geïntegreerde aanpak van de verstedelijking, waarbij de woningproductie, de duurzame ruimtelijke inrichting en de relevante milieuaspecten per regio integraal worden aangepakt samen met de decentrale overheden.

In november van dit jaar zal minister Vogelaar in dat kader een actieplan aan de Kamer sturen waarin aangegeven wordt welke acties het kabinet onderneemt om de woningproductie te bevorderen en knelpunten weg te nemen. Het betreft hier onder andere gesprekken en afspraken met bestuurders in de woningbouwregio's over knelpunten en oplossingen daarvoor, alsmede afspraken met corporaties en marktpartijen. Dat betekent verbindingen maken tussen alle betrokken partijen, overheden en private partijen, waarbij de woningvraag van de consument en een duurzame ruimtelijke inrichting van Nederland centraal staan. Dat is de inzet van dit kabinet.

Vraag van de g.a. Van Geel (CDA)

Den Haag mag regio's niet vergeten. Wij moeten dit soort initiatieven als overheid stimuleren en steunen. Graag een reactie van het kabinet.

Het kabinet vergeet de regio's niet. Met Pieken in de Delta wordt door het Rijk juist met zijn regionale partners ingespeeld op gebiedsspecifieke kansen van nationaal belang. Afgelopen jaar is het eerste uitvoeringsjaar geweest. Dit jaar en de komende jaren zal dit programma in alle regio's met kracht worden voortgezet.

Daarnaast heeft het kabinet in het beleidsprogramma nog eens extra middelen gereserveerd om een aantal regionale clusters van bedrijven en kennisinstellingen met internationale potentie te ondersteunen. Deze middelen zullen onder meer ten goede komen aan initiatieven rond het Energieknooppunt Groningen, Oost-Nederland, inclusief Twente, en de verdere ontwikkeling van de Brainport Eindhoven. Met de regionale partners wordt dit verder uitgewerkt in concrete projecten, die overigens wel een FES-toetsing zullen moeten ondergaan.

Voorts is er ook nog het Nota Ruimte-budget. Ook met dit budget zullen projecten in de regio ondersteund gaan worden. Daarbij gaat het om complexe integrale gebiedsopgaven die van nationaal belang zijn. Recent heeft uw Kamer een brief ontvangen over de selectie van projecten die nu nader verkend zullen worden.

Vraag van de g.a. Van Geel (CDA)

Meer cultuur voor de provincies buiten de randstad.

Bij de discussie over de geografische spreiding van rijksgeld voor cultuur is het van belang de verhoudingen in internationaal en historisch perspectief te plaatsen. Nederland heeft internationaal gezien een geografisch zeer gespreid cultureel aanbod. Dat is voor een belangrijk deel historisch gegroeid. Ons land kent een aantal nationale instellingen dat zich in het verleden in de Randstad, en dan vooral in Amsterdam, heeft gevestigd. Bekende voorbeelden hiervan zijn het Rijksmuseum, het Concertgebouworkest en De Nederlandse Opera. Dit zijn instellingen waar relatief veel geld naartoe gaat.

Geografische spreiding is nu reeds, naast kwaliteit en verscheidenheid, een overweging bij de toekenning van subsidies. Het orkestenbestel is een overtuigend voorbeeld dat illustreert dat voorzieningen in Nederland goed over het land gespreid zijn. Er zijn in Nederland 10 grote orkesten die zijn gespreid over het land. Dat geldt ook voor theater. Ook hier zijn de 8 grote gezelschappen verdeeld over het land. In Arnhem komt binnenkort het Nationaal Historisch Museum. De rijkscultuurfondsen hebben de aanwijzing gekregen om geografische spreiding, voor zover van toepassing, nadrukkelijk in de overweging te betrekken.

Vraag van de g.a. Van Geel (CDA)

Wat gaat het kabinet doen voor een vitaal platteland?

In het beleidsprogramma geeft het kabinet aan dat het belang hecht aan de vitaliteit en leefbaarheid van het platteland. De beschikbaarheid en bereikbaarheid van voorzieningen maken daar een onderdeel van uit. Het kabinet beraadt zich nog op welke wijze activiteiten op dit dossier kunnen worden ondernomen, waarbij de samenhang tussen economische draagkracht, leef-omgevingkwaliteit, vitale kernen, voorzieningen en bereikbaarheid centraal staat.

Vraag van de g.a. Van Geel (CDA)

In meerdere regio's in ons land overschrijden ambulances de normen van aanrijtijden. Het kan daarbij gaan over leven en dood. Wij willen de inventarisatie van de problemen versnellen en nog voor 1 november af te ronden. Op grond daarvan ontvangen wij graag een plan van aanpak dat garandeert dat in 2008 overal in het land de wettelijke aanrijtijden worden gehaald.

De afgelopen jaren zijn op het ambulancedossier veel initiatieven genomen. De Wet ambulancezorg (WAZ) ligt ter behandeling bij de Eerste Kamer. Het kabinet wil het wetsontwerp zo snel mogelijk behandelen, ook al heeft de Eerste Kamer aangegeven de wet samen met de Wet Veiligheidsregio's te willen behandelen. De nieuwe WAZ is een belangrijk instrument om de kwaliteit van de ambulancezorg te verbeteren. In het kader van het verbeteren van de bereikbaarheid en beschikbaarheid is extra budget (structureel € 30 miljoen per jaar vanaf 2005) beschikbaar gesteld, waarover tussen verzekeraars en ambulancediensten afspraken zijn gemaakt en waardoor nieuwe standplaatsen zijn gecreëerd en

herplaatst. Het RIVM zal in mei 2008 een nieuw referentiekader spreiding en beschikbaarheid ambulances opleveren, waarmee de planning van deze voorziening kan worden herbeoordeeld. Begin oktober verschijnt het brancherapport ambulancezorg met data over de (regionaal gespecificeerde) prestaties van deze sector in 2006. Dit rapport gaat onder meer in op het aantal ritten en de typen inzet (urgent, spoed of besteld vervoer), de tijd die nodig is voor verwerking van de melding, de aanrijtijd van de ambulance naar de locatie, de tijd die nodig is voor stabilisatie van de patiënt en de tijd die nodig is om bij het ziekenhuis van bestemming te komen. Op basis van dat rapport ontstaat een beeld in hoeverre de (veld)norm van 15 minuten wordt gehaald, in welke situaties en regio's het wel lukt en welke maatregelen genomen zijn of kunnen worden om dat resultaat te verbeteren. Eind november heeft uw Kamer een Algemeen Overleg over de ambulancezorg geaangeerd. De minister van VWS zal u zijn standpunt op dit rapport vóór het genoemde AO toesturen.

Vraag van de g.a. Van Geel (CDA)

Wanneer kunnen we een nadere uitwerking verwachten van de voornemens uit het CA voor de levensloopregeling?

Met ingang van 1 januari 2009 zijn er budgettaire middelen beschikbaar voor de uitwerking van de voornemens uit het CA voor de levensloopregeling. Op dit moment wordt een aantal mogelijke uitwerkingen nader onderzocht. De door de CDA-fractie genoemde punten (steun over de volle lengte van het arbeidzame leven, verruimingsmogelijkheden voor startende ondernemers, het openstellen voor zelfstandigen/zzp'ers, de overgang naar een nieuwe baan of deeltijdwerk, de relatie met de spaarloonregeling, met scholingsfaciliteiten, met een deeltijdpensioen) zullen uiteraard hierbij worden meegenomen. Het is de bedoeling de verkenning begin volgend jaar af te ronden, zodat op dat moment overleg met de sociale partners kan plaatsvinden.

Vraag van de g.a. Van Geel (CDA) en de g.a. Slob (CU)

Aanpak criminele vermogens.

De stevige aanpak van ernstige vormen van criminaliteit is onderdeel van het Project Veiligheid begint bij Voorkomen. Voorzien is in maatregelen ter voorkoming van georganiseerde misdaad, fraude en cybercrime. Daarnaast zal de Kamer nog dit jaar een actieplan Bestuurlijke aanpak worden aangeboden. Dit plan zal concrete maatregelen bevatten die de mogelijkheden van de bestrijding van misdaad door het bestuur zullen vergroten, onder andere door de oprichting van regionale expertise- en analysecentra, waarvan de eerste onlangs door de minister van BZK is geopend, in Limburg.

Maar daar blijft het niet bij. Ook zal er versterking komen van de aanpak door justitie, FIOD/ECD en de politie. Daarvan is ook het afnemen van criminele winsten een onderdeel. Er komt een evenwichtig pakket aan maatregelen, waarbij uiteraard wel scherpe keuzes voorliggen in de onderdelen waarin wordt geïnvesteerd.

Vraag van de g.a. Van Geel (CDA)

De aanpak van de winkelcriminaliteit.

Onveiligheid voor bedrijven is een ernstig probleem. Het ontbreekt juist kleine winkeliers en andere kleine ondernemers vaak aan de kennis maar ook het geld om zich hier op goede wijze tegen te wapenen.

Eerder is er vanuit uw Kamer de roep gekomen om een (fiscale) tegemoetkoming. Het kabinet heeft hier afhoudend op gereageerd. Niet omdat de ernst van de problematiek niet wordt onderkend, integendeel, maar omdat het kabinet twijfels heeft over de effectiviteit van een fiscale maatregel. De staatssecretarissen van EZ en van Financiën hebben uw Kamer aangegeven een onafhankelijk extern onderzoek te zullen uitvoeren. De onderzoeksvraag luidt: welke maatregelen kunnen een effectieve bijdrage leveren aan het verbeteren van de veiligheid voor kleine bedrijven. Dit onderzoek loopt. Het kabinet heeft nu nog geen zicht op de voorstellen die hieruit voortvloeien. Het onderzoek zal op korte termijn (10 oktober) resultaat opleveren.

Dit kabinet is van mening dat bij de aanpak van criminaliteit tegen het bedrijfsleven goede afspraken op lokaal niveau zeer belangrijk zijn. In het kader van het Keurmerk Veilig Ondernemen werken politie, gemeenten en ondernemers bijvoorbeeld samen aan een lokale aanpak van veiligheid in winkelcentra en bedrijventerreinen. Ook wordt momenteel geëxperimenteerd met afspraken tussen bedrijfsleven en verzekeringsmaatschappijen, waarbij bedrijven premiereductie ontvangen bij de medewerking aan een lokaal veiligheidsconcept.

Vraag van de g.a. Van Geel (CDA)

Tot 2011 is er voldoende geld om projecten uit te voeren als zwakke schakels maar na 2011 is dat geld er niet. Wij willen dat de regering op korte termijn inzicht geeft in de financiering van onze waterveiligheid na 2011.

Vanwege het grote belang van de bescherming van ons land tegen overstromingen heeft het kabinet extra middelen ter beschikking gesteld voor de financiering van de waterveiligheid. Hiermee zijn voldoende middelen, ook na 2011, gereserveerd voor de uitvoering van alle maatregelen uit het op basis van de eerste en tweede wettelijke toetsing vastgestelde Hoogwaterbeschermingsprogramma. Onder dit programma vallen ook de maatregelen gericht op de aanpak van de Zwakke Schakels langs de kust. In de periode tot 2020 is in totaal 6 miljard euro gereserveerd voor de uitvoering van al afgesproken maatregelen gericht op het vergroten van de bescherming van Nederland tegen overstromingen. Naast het bovengenoemde Hoogwaterbeschermingsprogramma betreft dit onder meer de programma's Ruimte voor de Rivier, de versterking van de Steenbekledingen langs de Ooster- en Westerschelde en Maaswerken. Een brief over het Hoogwaterbeschermingsprogramma is naar uw Kamer onderweg.

Vraag van de g.a. Van Geel (CDA)

Het bedrijfsleven maakt deel uit van onze samenleving en zou ook zijn verantwoordelijkheid moeten nemen. Investeren in de buurten, wijken en infrastructuur,

bijdragen aan de arbeidsparticipatie, tegengaan van discriminatie op de werkvloer, en grotere betrokkenheid bij het onderwijs, waarom geen ondernemers voor de klas? Hoe kijkt het kabinet hier tegenaan?

Het kabinet ondersteunt en stimuleert de maatschappelijke verantwoordelijkheid die bedrijven nemen, dicht bij huis, in de buurt, en verder weg als bedrijven over de grens ondernemen. In november zal het kabinet uw Kamer de toegezegde visie op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) toezenden. Daar wordt ingegaan op de vele terreinen waar bedrijven een positieve bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij. Een constructieve bijdrage van het bedrijfsleven bij de internationale bestrijding van armoede en milieu en klimaat problemen is essentieel en we zien dat ook gebeuren, zoals bedrijven bijvoorbeeld in ontwikkelingslanden bijdragen aan armoedebestrijding en een betere levensstandaard. (Voorbeeld: bijdrage TNT aan World Food Programma van de VN of aidsbestrijding in Afrika door Heineken.)

Maar ook dicht bij huis, in de wijk, zijn er voor bedrijven veel mogelijkheden en kansen om een betere leefomgeving te creëren. Het kan gaan om het aanbieden van stageplaatsen door bedrijven, ook zijn er veel bedrijven die hun werknemers bijvoorbeeld laten voorlezen op scholen. Het gaat dan om vrijwilligerswerk. De variatie is groot: het schilderen van een buurthuis, het organiseren van straatfeesten om de sociale cohesie te bevorderen. Bedrijven proberen met deze activiteiten dicht bij hun kerntaken te blijven: bijvoorbeeld een accountantskantoor dat de administratie voert voor een kleine club of vereniging. (Voorbeeld: Deloitte – medewerkers stellen onder werktijd gratis hun kennis ter beschikking).

Door actief in te zetten op verantwoord ondernemen stimuleert dit kabinet de vooraanstaande rol die Nederlandse bedrijven reeds op dit terrein vervullen. Hierbij heeft het de nadruk dat MVO ook in toenemende mate als commerciële kans wordt gezien. Uiteraard erkent het kabinet hierbij de belangrijke rol van de voorbeeldfunctie van de overheid (o.a. duurzaam inkopen), ketenverantwoordelijkheid, transparantie en verantwoording, het versterken van het internationaal normatief kader, kennis en bewustwording en natuurlijk de aanjagers van MVO zoals de NGO's en de consument. Twee concrete voorbeelden waarbij de overheid de betrokkenheid van het bedrijfsleven gaat vergroten zijn de volgende.

1. Coaching startende, kleine ondernemers -het kabinet is van plan een stelsel voor micro-kredieten in het leven te roepen – voor startende ondernemers (met name in de krachtwijken) die bij kredietverstrekking nu nog tussen wal en schip vallen bij de banken. Juist voor die groep is goede coaching en begeleiding van belang. De Raad voor Microfinanciering (met HKH Prinses Máxima) heeft een adviesbureau (McKinsey) gevraagd een advies op te stellen hoe dit aan te pakken. (Dit bureau doet dat overigens kosteloos en levert daarmee een goed voorbeeld van maatschappelijke betrokkenheid.) Het kabinet vertrouwt er op dat die coaching en begeleiding kosteloos zal gebeuren door ondernemers en deskundigen uit het bedrijfsleven.
2. Project uitzending managers. PUM zendt senior-managers en experts uit naar landen in Afrika, Azië, het Midden-Oosten, Latijns Amerika en Centraal- en

Oost-Europa. Zij geven advies aan ondernemingen en instellingen. De adviseurs zijn onafhankelijk en doen hun werk belangeloos. Jaarlijks vinden zo'n 2 000 uitzendingen plaats. Via VNO-NCW worden bedrijven aan gesproken om managers te werven voor PUM.

Vraag van de g.a. Van Geel (CDA) en de g.a. Rutte (VVD)

Is het kabinet bereid om te werken aan de inperking van de mogelijkheden voor beroep en bezwaar van niet direct-belanghebbenden, zoals Milieudefensie bij de wegverbreding van de A4 bij Leiderdorp?

De minister van Justitie heeft de mogelijkheden onderzocht van de invoering van de zogenaamde relativiteitsleer, om te voorkomen dat bezwaarmakers argumenten naar voren brengen inzake bijvoorbeeld luchtkwaliteit, terwijl zij zelf geen last hebben van een verslechtering van de luchtkwaliteit. Voor infrastructuurprojecten is dit een complexe zaak en heeft dat naar verwachting weinig effect. Er is altijd iemand die wél geraakt wordt in zijn belangen en bovendien zullen milieu- en natuurorganisaties, zoals Milieudefensie, gewoon toegang tot de rechter blijven houden. Het is namelijk als gevolg van internationale afspraken niet mogelijk om rechtspersonen de toegang tot de rechter te ontzeggen. Gezien de urgentie van de problematiek zal de commissie Elverding desalniettemin worden gevraagd om dit onderwerp in haar onderzoek te betrekken.

Vraag van de g.a. Rutte (VVD)

Mogelijkheid tot uitbreiding volwassen strafrecht voor 16-17 jarigen.

Jongeren die ten tijde van het plegen van het delict tussen de 12 en 18 jaar waren, worden volgens het jeugdstrafrecht berecht. Op grond van artikel 77b van het Wetboek van strafrecht kan de rechter het volwassenenrecht toepassen op de jeugdige die ten tijde van het delict 16 of 17 jaar was, indien hij daartoe aanleiding ziet in de ernst van het begane feit, de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het delict is begaan. Dit oordeel komt uitsluitend aan de rechter toe.

Vraag van de g.a. Rutte (VVD)

Mogelijkheid om daders na veroordeling verplicht te stellen de proceskosten te betalen.

Doel van het strafproces is om een voor tenuitvoerlegging vatbare rechterlijke beslissing te krijgen over het opleggen van een sanctie aan degene die een strafbaar feit heeft begaan gelet op de daaraan verbonden strafdoeleinden. Op grond van het EVRM moeten daarbij bepaalde eisen voor een eerlijke procedure in acht worden genomen. Het procesrisico ligt daarbij – anders dan in het civiele of administratieve recht – primair bij de Staat die oplegging van de sanctie verlangt. Tegen deze achtergrond kan van de veroordeelde die niet behoeft mee te werken aan zijn eigen veroordeling, geen financiële vergoeding worden geëist. De feitelijke proceskosten (inclusief die van rechtsbijstand en tolken) en de daarvoor te maken invorderingskosten staan in geen redelijke verhouding tot de vermogenspositie van

de gemiddelde gedetineerde en de opbrengst van verhaal zou zeer gering zijn. Dit geldt temeer, daar er nog incassokosten moeten worden gemaakt.

Vraag van de g.a. Rutte (VVD)

Evaluatie van de WBP om criminaliteit door personeel in de detailhandel uit te bannen.

Het College Bescherming Persoonsgegevens heeft in 2004 zijn goedkeuring gegeven aan het waarschuwingssysteem van de Stichting Fraude Aanpak detailhandel. Het waarschuwingssysteem is bedoeld om medewerkers die ernstige vergrijpen hebben gepleegd het werken in de detailhandel onmogelijk te maken. Het kabinet hecht veel waarde aan dit soort preventief optreden van het MKB. Zoals aangekondigd in de Justitiebegroting wordt een commissie ingesteld die de ministers van Justitie en BZK zal adviseren over de herijking van de gegevensbescherming.

Het college heeft in een onderzoek geconstateerd dat bedrijven de zwarte lijsten, als onderdeel van het waarschuwingssysteem, anders gebruiken dan is toegestaan op grond van de rechtmatigheidsverklaring van het CBP in 2004. Vijf leden van uw Kamer (de heren Van Haersma Buma, De Roon, Pechtold, Teeven en Aptroot) hebben inmiddels schriftelijke vragen gesteld naar aanleiding van het onderzoek van het CBP. De minister van Justitie zal op korte termijn deze vragen beantwoorden, daarbij zal hij ingaan op mogelijke oplossingen voor de onderhavige werkwijze ten aanzien van winkelcriminaliteit.

Vraag van de g.a. Rutte (VVD)

De regeldruk is nog veel te hoog. De VVD wil op korte termijn echt maatregelen zien om regeldruk te verminderen.

Regeldruk

Het kabinet heeft voor de zomer een plan van aanpak regeldruk bedrijven aan uw Kamer gezonden. De ambities zijn hoog, dit kabinet gaat verder met behoud van de goede resultaten van de vorige periode:

- Opnieuw een reductiedoelstelling van 25% minder administratieve lasten, ondanks het feit dat relatief eenvoudige lastenreductie niet meer mogelijk is na de vorige kabinetsperiode.
- Opnieuw zal deze reductie worden gemeten – met een versterkte rol voor Actal.
- Opnieuw wordt een koppeling gemaakt tussen de begrotingscyclus en de resultaten op het terrein van regeldruk door departementen.

Maar dit kabinet gaat op enkele punten ook duidelijk verder dan de vorige periode. Het kabinet verbreedt de regeldruk-agenda naar nalevingskosten en dienstverlening door overheden. De focus komt te liggen op *merkbaarheid* – de beleefde vermindering van regeldruk door ondernemers. Daarvoor wordt een belevingsmonitor geïntroduceerd. Ook worden *die* problemen aangepakt, die ondernemers zelf aandragen. Voorts gaat het kabinet aan de slag met regeldruk waar burgers last van hebben («probleemgestuurde aanpak»). Vermindering regeldruk wordt geregeld besproken in een ministeriële stuurgroep, die onder leiding staat van de

minister-president. Het onderwerp heeft dus de aandacht van het kabinet.

Vergunningen

In het plan van aanpak regeldruk bedrijven staan ook valt te denken aan een vereenvoudiging in de Arbo-wet, en het Activiteitenbesluit; een voorbeeld van bundeling is de omgevingsvergunning.

Lex Silencio

Het kabinet is voornemens de toepassing uit te breiden en bestudeert momenteel het advies («voorlichting») van de Raad van State over dit onderwerp. Het kabinet is verheugd dat hiervoor ook steun in uw Kamer is. Dit najaar ontvangt uw Kamer een brief, waarin op de mogelijkheden en voorwaarden voor toepassing wordt ingegaan.

Regeldruk bij gemeenten

Vooropgesteld: gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de aanpak van lokale regeldruk (Huis van Thorbecke). Het kabinet ziet natuurlijk ook in dat ondernemers veel last hebben van gemeentelijke regeldruk. Daarom hebben we hierover afspraken gemaakt in de bestuursakkoorden met VNG en IPO. Het Rijk ondersteunt daarom VNG en gemeenten: met het opstellen van modelverordeningen, met het doorlichten van de eigen regels, ICT-toepassingen enzovoort. Daarnaast heeft kabinet de Interbestuurlijke Taskforce Regeldruk o.l.v. dhr. Wallage geïnstalleerd, die met de gemeenten al aan de slag is om regels te lijf te gaan. Het is nadrukkelijk geen papieren tijger: de oproep van Wallage om «voorhoede-gemeenten» (goede voorbeelden) resulteerde in 70 meldingen! Het onderwerp leeft kennelijk bij gemeenten, het kabinet ondersteunt en stimuleert waar dat kan.

Vraag van de g.a. Rutte (VVD)

Overdracht bedrijf directeur-grootaandeelhouder aan kinderen of anderen.

Dit kabinet vindt het zeer belangrijk om ondernemerschap te bevorderen. Het ligt evenwel niet voor de hand om in te zetten op het uitbreiden van de fiscale faciliteiten voor bedrijfsoverdracht.

De fiscaliteit vormt namelijk in principe geen grote belemmering voor bedrijfsoverdrachten. Er zijn reeds ruime fiscale faciliteiten.

Zo hoeft er, onder voorwaarden, geen belasting te worden betaald als een onderneming wordt overgedragen aan een werknemer of aan een medeondernemer. Ook zijn er vrijstellingen in het schenkings- en successierecht. Deze zijn recent verhoogd.

Het kabinet meent dat de thans beschikbare middelen effectiever kunnen worden ingezet. Zo is er in het Belastingpakket 2008 voor gekozen om ondernemerschap meer te laten lonen door € 200 miljoen in te zetten voor lastenverlichting in het MKB-deel van de vennootschapsbelasting. De bovengrens van de eerste schijf in de vennootschapsbelasting wordt verhoogd van € 25 000 naar € 40 000. De bovengrens van de tweede schijf wordt verhoogd van € 60 000 naar € 200 000. Ook wordt het tarief van de tweede schijf verlaagd met 0,5%-punt naar 23%.

Daarnaast wordt ondernemers in de IB-sfeer meer ruimte

geboden om zonder belastingheffing hun onderneming te staken en vervolgens een nieuwe onderneming te starten (uitvoering motie Slob m.b.t. staking als gevolg van overheidsingrijpen).

Tot slot wordt opgemerkt dat momenteel door het kabinet wordt gewerkt aan voorstellen ter bevordering van het ondernemerschap, waarbij de samenhang en het evenwicht tussen de verschillende fiscale verschijningsvormen van ondernemerschap, de begeleiding bij de start van een onderneming (deeltijdondernemers, uren criterium) en de complexiteit van ook fiscale regelgeving nader wordt gezien.

De voorstellen die daaruit voortvloeien zullen naar verwachting nog niet voldragen zijn voor 1 januari 2008, maar worden opgenomen in het Belastingpakket 2009. Dit sluit aan bij de in het kader van pijler II uit het Coalitieakkoord per 2009 beschikbare budgettaire ruimte voor het bevorderen van ondernemerschap.

Vraag van de g.a. Rutte (VVD) en de g.a. Wilders (PVV)

Welke maatregelen neemt het kabinet concreet om laakbare handelingen vanuit moskeeën te bestrijden?

Naar aanleiding van deze vraag kan worden herhaald wat de minister van Justitie hierover heeft gezegd tijdens het debat dat het kabinet twee weken geleden voerde met Uw Kamer naar aanleiding van het WRR-rapport over de dynamiek in het islamitisch activisme:

- Sluiten moskeeën: onderscheid tussen sluiten gebouwen, activiteiten vanuit de gebouwen, besturen en financiële stromen. Als een moskee systematisch activiteiten ontplooit in strijd met de rechtsorde, bestaat de mogelijkheid de organisatie te verbieden en op te treden tegen personen die dergelijke activiteiten ontplooiën (gedacht kan worden aan maatregelen in de sfeer van de openbare orde, mogelijk ook aan maatregelen in de sfeer van de ruimtelijke ordening en strafrechtelijke maatregelen);
- Er komt een wetsvoorstel over de ontzetting uit (geestelijke) ambten;
- Als er voldoende aanbod is van in Nederland opgeleide imams, hoeft geen werkvergunning meer te worden verstrekt aan imams die van buiten de EU komen;
- Ontneming van het Nederlanderschap bij gedrag dat de essentiële belangen van de staat ernstig schaadt (zoals terroristische activiteiten). Welke delicten het precies betreft komt aan de orde bij de behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap, dat in voorbereiding is;
- Over gelaatsbedekkende kleding lopen op dit moment consultaties;
- Optreden tegen «façadepolitiek» in het kader van het optreden tegen verboden organisaties;
- Hanteren van de bestaande (Europese) regels over het tegengaan van financiering van terroristische activiteiten.

Vraag van de g.a. Tichelaar (PvdA)

Conciërges moeten er op ieder school komen. Afspraken op de participatietop (loonkostensubsidie en participatiebanen) kunnen hiervoor worden benut. Graag reactie van de minister-president.

Op de participatietop is afgesproken de inzet van loonkostensubsidies en participatieplaatsen te bezien. Het kabinet gaat hier werk van maken, waardoor het mogelijk wordt voor langdurig werklozen om een start op de arbeidsmarkt te maken. Deze participatieplaatsen en loonkostensubsidies kunnen ook worden benut in de onderwijssector.

Ondersteunend personeel op scholen kan een belangrijke rol vervullen. Daarom zal de staatssecretaris van Onderwijs samen met schoolbesturen en gemeenten inzetten op een groei van het aantal ondersteunende functies, zoals conciërges in het primair onderwijs.

Vraag van de g.a. Tichelaar (PvdA)

Knelpunten bij de justitiële jeugdinstellingen.

Het kabinet is doordrongen van de urgentie inzake de oplossing van knelpunten bij de justitiële jeugdinstellingen. De ernst van de bevindingen van de samenwerkende Inspecties bevestigt de noodzaak van de reeds ontwikkelde en ingezette verbetertrajecten. Deze trajecten zorgen al voor een forse kwaliteitsimpuls. Zo wordt op dit ogenblik voor de doelgroep met een zogenaamde PIJ-maatregel gewerkt aan de uitbreiding van het aantal groepsleiders en het verkleinen van de groepsgrootte naar 8. Ook wordt voor die groep inmiddels gewerkt aan de verhoging van het opleidingsniveau van het personeel. Hiermee wordt al een belangrijke verbetering van de JJI's bereikt. Niettemin zal worden bezien in hoeverre het rapport aanleiding is om nog extra in te zetten op het verder ontwikkelen en verbeteren van de kwaliteit en professionaliteit van de JJI's.

In de begroting 2008 worden aanvullende maatregelen aangekondigd die nader zullen worden onderzocht. Vóór het eind van 2007 presenteert de staatssecretaris van Justitie een nadere uitwerking. De definitieve uitwerking en financiële dekking zullen in het voorjaar van 2008 bekend worden gemaakt.

Uitvoering van de plannen en maatregelen zijn een gezamenlijke inspanning van de Minister en Staatssecretaris van Justitie, de Minister voor Jeugd en Gezin en de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Vraag van de g.a. Wilders (PVV)

Namen foto's & type misdrijf van criminelen publiceren op internet. Misdaad moet niet meer anoniem zijn: «Geef criminaliteit een gezicht».

Het openbaar maken van foto's van plegers van strafbare feiten, al dan niet op internet, enkel met het oogmerk van de bestraffing acht het kabinet disproportioneel en is ook contraproductief omdat het de re-integratie in de samenleving negatief zal beïnvloeden.

In het kader van opsporing kan het tot een verantwoorde taakuitoefening behoren om op beperkte schaal foto's van plegers van strafbare feiten (zoals pedofielen) te verspreiden (denk bijvoorbeeld aan «Opsporing verzocht»). Voorwaarde is evenwel dat dit gericht gebeurt en een zinnig doel dient.

De wettelijke grenzen bij het verspreiden en openbaren van foto's van plegers van strafbare feiten (zoals pedofielen), zoals (onder meer) verwoord in de Wet

politieregisters, dienen daarbij in acht te worden genomen.

Vraag van de g.a. Wilders (PVV)

Vertegenwoordiging van allochtone verdachten, waaronder vooral Marokkanen en Antillianen, in WODC rapport. Afspraken met landen als Marokko en Turkije over het uitzetten van de straf buiten Nederland.

Uit publicaties van het WODC komt naar voren dat Marokkanen en Antillianen oververtegenwoordigd zijn als het gaat om verdenking van criminaliteit. Ze komen naar verhouding zo'n 5 keer meer met de politie in aanraking dan autochtonen. Dit verschil is niet geheel te verklaren door demografische en sociaaleconomische factoren. Er is dus inderdaad een specifiek probleem dat gelukkig slechts een kleine groep onder de allochtonen betreft. Indien delicten worden gepleegd zullen de mogelijkheden van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen maximaal benut worden. Op deze wijze kunnen buitenlanders die hier delicten plegen hun straf in hun eigen land uitzetten. Dit geldt uiteraard niet voor ingezetenen van ons land, maar alleen voor buitenlanders die niet in Nederland gevestigd zijn.

Vraag van de g.a. Wilders (PVV)

Voorstellen voor een efficiëntere politieorganisatie, waarbij te behalen winst omgezet zou moeten worden in extra agenten en voor de wijk sheriff die iets te zeggen moet krijgen over 10% van de inzet van het politie-budget.

Het kabinet maakt werk van een efficiëntere politie organisatie. Met het Korpsbeheerders-beraad worden daarover afspraken gemaakt. Het kabinet heeft voor de korte termijn een besparing ingeboekt op samenwerking bij de politie van 100 miljoen euro. In het beleidsprogramma is de ruimte vrij gemaakt voor 187 miljoen euro aan extra intensiveringen bij de politie. Voor de politie is afgesproken dat er 500 wijkagenten bij komen en 500 forensisch assistenten. Verder wordt er geïnvesteerd in de aanpak van cybercrime, financieel-economische criminaliteit en de zware georganiseerde criminaliteit. Daarnaast wordt er de komende jaren een forse uitstroom bij de politie verwacht. Om te voorkomen dat er hierdoor gaten ontstaan in de politiesterkte worden de komende vier jaar extra agenten opgeleid. De capaciteit van de Politieacademie gaat omhoog van 2000 aspiranten per jaar naar 2300.

De inzet van politiecapaciteit is een zaak van het regionaal college. Decentraal kan het best bepaald worden waar en hoe de mensen en de middelen van de politie ingezet moeten worden. Lokaal wordt alom ruimte geboden voor een grotere betrokkenheid van wijken en/of bewonersgroepen bij de inzet van politiecapaciteit. De regionale colleges kunnen het beste zelf beoordelen hoe burgerbetrokkenheid moet worden vormgegeven.

Vraag van de g.a. Wilders (PVV)

Voorstel om

- naturalisatie onmogelijk te maken voor degenen die geen afstand kunnen doen van hun nationaliteit en
- ontneming Nederlanderschap bij personen met een

meervoudige nationaliteit bij misdrijven of overtredingen om te kunnen uitzetten

Het kabinet zal binnenkort, zoals de minister van Justitie op 6 september jl. in uw Kamer heeft toegelicht, een nader standpunt bepalen over het aanhangige voorstel van rijkswet tot beperking van de meervoudige nationaliteit en ontneming van het Nederlanderschap.

Het volledig uitsluiten van naturalisatie van degenen die geen afstand kunnen doen van hun nationaliteit is onverenigbaar met het Europese recht. Verder is een dergelijke uitsluiting niet verenigbaar met principiële overwegingen die naturalisatie rechtvaardigen zoals familierechtelijke betrekkingen en het voldoen aan de vereisten van de naturalisatietoets t.a.v. inburgering en verblijfsduur.

De mogelijkheden tot ontneming van het Nederlanderschap zijn door verdragen zoals het Europese Nationaliteitenverdrag beperkt tot de gevallen waarin sprake is schending van de essentiële belangen van het Koninkrijk mits de ontneming niet leidt tot stateloosheid.

De minister van Justitie heeft de Kamer op 6 september jl. toegezegd dat hij op dit punt met voorstellen komt en in dit kader met name gewezen op terroristische activiteiten. Hij heeft tegelijkertijd duidelijk toegelicht dat het verdragscriterium niet toelaat dat iemand met een meervoudige nationaliteit het Nederlanderschap wordt ontnomen bij commune delicten die geen essentiële belangen van de staat raken.

Vraag van de g.a. Slob (CU)

De CPB-berekeningen vertonen nu een groter «houdbaarheids gat» dan waar bij opstellen van het akkoord gedacht werd. Daarom kunnen we ons voorstellen dat het kabinet een nadere poging doet om dat gat te dichten. Hoe hard zijn die berekeningen over «houdbaarheid»? Staan er over een half jaar weer andere cijfers op de verpakking van het CPB?

Het houdbaarheids gat is van veel variabelen afhankelijk en verandert daarom nogal in de tijd. Hierbij geldt dat het CPB het houdbaarheids gat op basis van de meest recente inzichten berekent. Het houdbaarheids gat is tijdens de onderhandelingen over het CA groter geworden. Dat kwam door een op zichzelf positieve ontwikkeling, namelijk een stijging van de levensverwachting. Deze ontwikkeling had zich, ongeacht welk kabinet zou zijn ontstaan, voorgedaan, en hiermee was dus rekening gehouden bij het opstellen van het CA. Na het tekenen van het CA was het beeld nog wat verslechterd, onder andere door een andere inschatting van de conjunctuur, aardgasbaten en rentelasten. Daarom heeft het kabinet besloten nog een aantal aanvullende maatregelen te nemen, zoals de verschuiving van directe naar indirecte belastingen, het aanscherpen van de maatregelen uit het CA en het introduceren van een vermogenstoets in de AWBZ.

Vraag van de g.a. Slob (CU) en de g.a. Van der Vlies (SGP)

Over de extra maatregelen die u voorstelt om heb ik wel een vraag. U wilt de afbouw van de algemene heffingskorting versnellen. Misschien helpt dat om de houdbaar-

heid te verbeteren. Maar voor we daar mee instemmen willen we dit voorstel in samenhang kunnen bezien met de voorstellen rond de AOW, die ook een bijdrage aan de houdbaarheid moeten leveren. Wat daarover in de stukken staat vinden wij nogal vaag. Ik reken erop dat we die verduidelijking snel krijgen.

Er zijn drie globale manieren om het vergrijzingsprobleem te adresseren. In eerste plaats kan gespaard worden: het kabinet doet dit door te streven naar een structureel overschot op de begroting van 1,1% BBP in 2011. Daarnaast neemt het kabinet participatiebevorderende maatregelen, om het draagvlak van de collectieve voorzieningen te verbreden. Ten slotte neemt het kabinet een aantal maatregelen die de houdbaarheid van de overheidsfinanciën ook na 2011 verbeteren. Twee van die maatregelen worden door de CU genoemd:

- De afschaffing van de uitkering van de algemene heffingskorting behoudens voor gezinnen met jonge kinderen.
- Een bijdrage van ouderen met een relatief hoog inkomen die zijn geboren na 1945 (en dus vanaf 2011 65 jaar oud worden). Die bijdrage kan worden geleverd door langer door te werken of door het betalen van een extra heffing. Keuzevrijheid staat hierbij voorop. De systematiek heeft twee componenten: een positieve prikkel voor de mensen om langer door te werken en een heffing naar draagkracht.

Het kabinet heeft besloten beide maatregelen die in het CA zijn opgenomen in die zin aan te scherpen, dat de beoogde bijdrage aan de langetermijnhoudbaarheid stijgt. Hetzelfde geldt voor over de bijdrage vanuit de zorg die eveneens in het CA is opgenomen. Voor wat betreft de AOW maatregel, is besloten meer tijd te nemen voor de concrete uitwerking, ook op advies van de Raad van State, om in overleg met het CPB de effecten op de zeer lange termijn in beeld te krijgen. Het streven is om in de loop van volgend jaar een wetsvoorstel voor te leggen.

Vraag van de g.a. Slob (CU)

MDG's zullen nooit gehaald worden zonder aandacht voor zwakke groepen, w.o. aidswezen. Steunt de regering een speciale «aidswezenuitkering» als onderdeel van «social protection» programma's?

Nederland onderkent de enorme problematiek van de aidswezen in Afrika. In het Nederlandse internationale aidsbeleid wordt expliciet aandacht gegeven aan deze kwetsbare groep. Nederland ondersteunt de genoemde speciale uitkering voor aidswezen als onderdeel van bredere «social protection» programma's. Daaraan wordt indirect, financieel bijgedragen via het multilaterale kanaal, en bilateraal in Mozambique.

In Mozambique ondersteunt Nederland de Mozambikaanse overheid om het bestaande sociale vangnet (het social protection programme) te verbreden zodat meer kwetsbare kinderen, waaronder kinderen die één of beide ouders verloren hebben ten gevolge van aids, geholpen kunnen worden. Het betreft een vorm van kinderbijslag. Gezien de enorme aantallen aidswezen verdient het opvangen van de sociale gevolgen van de aidsepidemie grote aandacht. In het kader van het regionale hiv/aidsprogramma in zuidelijk Afrika wordt via het Internationale Rode Kruis in een tiental landen steun

verleend aan aidswezen. Deze kinderen krijgen voedsel en worden in staat gesteld naar school te gaan en gezondheidszorg te ontvangen. Daarnaast ondersteunt Nederland aidswezen via bijdragen aan UNAIDS, Unicef en aan het zogeheten Global Fund tegen aids, malaria en TBC.

Vraag van de g.a. Slob (CU)

Hoe geeft het kabinet invulling aan de ILO-bepalingen om kinderarbeid en excessen als kindslavernij uit te bannen? De overheid dient geen producten in te kopen waar kinderarbeid aan te pas is gekomen.

Nederland speelt een actieve rol in de totstandkoming van ILO-conventies over kinderarbeid en de naleving ervan. In het Nederlands samenwerkingsprogramma met de ILO voor 2006–2010 (omvang € 32 mln.) staat steun aan uitvoering van de «Decent Work Agenda» (DWA) centraal. Bestrijding van kinderarbeid is daar een belangrijk onderdeel van. Op landenniveau zijn er «Decent Work Country Programmes» om invulling hieraan te geven. Met de Nederlandse bijdrage worden programma's gefinancierd, waarin ook bestrijding van kinderarbeid nadrukkelijk aandacht krijgt. Voor de komende jaren trekt minister Koenders een extra bijdrage uit van € 2 miljoen p.j. voor uitvoering van de Decent Work Agenda. Verder draagt Nederland bij aan bestrijding van kinderarbeid door ondersteuning van UNICEF-programma's, o.m. voor «Bescherming van kinderen in moeilijke omstandigheden» en onderwijsprogramma's als «Education for All». We stellen ook fondsen beschikbaar voor internationale activiteiten van FNV en CNV, die ook aandacht schenken aan de problematiek van werkende kinderen. Nederland zet zich in de EU in voor spoedige aanneming van richtlijnen m.b.t. het externe beleid inzake Kinderrechten. Het gaat hierbij om het ontwikkelen van landspecifieke analyses, strategieën en actieplannen om kinderrechten wereldwijd te bevorderen. De focus van deze richtlijnen ligt op het bestrijden van geweld tegen kinderen. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de ratificatie en implementatie van de ILO-bepalingen inzake kinderarbeid. Duurzaam inkopen door de overheid is opgenomen als actie in het beleidsprogramma 2007 – 2011. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie Koopmans/De Krom (Kamerstukken II, 2004–2005, 29 800 XI, nr. 130), zoals geïnterpreteerd door toenmalig staatssecretaris Van Geel en verwoord in de brieven van 14 juli 2006 en 16 april 2007. Het Rijk zal deze kabinetsperiode duurzaamheid als zwaarwegend criterium meenemen in al haar aankopen, waaronder het tegengaan van kinderarbeid als een criterium voor de relevante productgroepen. Hierbij zijn de ILO verdragen 138 en 182 met betrekking tot de afschaffing van kinderarbeid leidend. Op dit moment wordt onderzocht hoe dit, in het licht van de Europese aanbestedingsregels, vormgegeven kan worden. Hierbij spelen de bewijsbaarheid door bedrijven en de controleerbaarheid door inkoopers een essentiële rol. Overigens zal ook in de mensenrechtennotitie die uw Kamer binnenkort ontvangt worden ingegaan op maatregelen om kinderarbeid tegen te gaan.

Vraag van de g.a. Slob (CU)

IJsselmeervisie: Kan het kabinet toezeggen dat energie uit wind en water ook bij de planvorming rond het IJsselmeer wordt meegenomen.

In de watervisie van het kabinet is aangegeven dat dit soort aspecten ook nadrukkelijk in waterplannen worden meegenomen. Dit geldt dus ook bij de IJsselmeervisie. Bij het ontwerpen van de verbeteringen van de Afsluitdijk zal het kabinet de toepassing van energie uit water uitdrukkelijk meenemen.

Vraag van de g.a. Slob (CU)

Dit kabinet zet in op het versterken van de Randstad en vanuit de Nota Ruimte op enkele projecten in andere regio's, zoals brainport Eindhoven. Er liggen echter ook opgaven om de regionale economie van het Noorden, Twente, Limburg en Zeeland op de toekomst berekend te laten zijn. Wat gaat het kabinet doen om de economie in deze regio's te versterken?

Met Pieken in de Delta speelt het kabinet in op gebieds-specifieke kansen van nationaal belang in alle landsdelen, van Noord- tot Zuidwest Nederland. In 2006 zijn deze programma's van start gegaan en tot en met 2010 is er voor kansrijke projecten in deze landsdelen nog geld beschikbaar. Daarnaast gaan dit jaar ook de Europese structuurfondsprogramma's van start. Niet alleen ontvangt Nederland tot en met 2013 vanuit de EU € 1,9 miljard voor het versterken van de economische, sociale en territoriale cohesie, vanuit het kabinet is hier nog eens € 255 miljoen aan nationale cofinanciering voor gereserveerd. Deze middelen zijn verdeeld over de landsdelige Structuurfondsenprogramma's in West-, Noord-, Zuid- en Oost-Nederland en zullen dus ook in Twente, Zeeland, het Noorden en Limburg neerslaan. Deze middelen worden voor het grootste deel ingezet op de zogenaamde Lissabondoelstellingen. Om de concurrentiepositie in een aantal grensregio's te bewaken, is het Nederland daarnaast toegestaan investeringssteun te geven. Delen van Noord-Nederland en Limburg krijgen hiermee nog een extra steun in de rug.

De Minister van V&W maakt daarnaast dit najaar in de bestuurlijke overleggen over het MIRT met alle regio's afspraken in de zogenaamde Samenwerkingsagenda's. Aansluitend bij de ernst van de regionale problematiek worden afspraken gemaakt op basis van de regionale netwerkanalyses uit 2006 en de landelijke markt- en capaciteitsanalyses (spoor, weg, regionaal OV en vaarwegen), die in de komende maanden worden afgerond. Ook vanuit het Nota Ruimtebudget is er interdepartementaal in totaal ca. € 1 miljard te verdelen, waarbij zeker ook de economische component aan de orde komt (te denken valt bijv. aan Klavertje Vier/Venlo, Brainport Eindhoven en de Greenports).

Vraag van de g.a. Slob (CU)

Kan het kabinet een onderzoek toezeggen naar de mogelijkheden om van het geleidelijk uitbouwen van de bestaande metro en overige lightrailnetwerken. Kan hier 1 project van gemaakt worden?

Het kabinet voert op dit moment een landelijke markt- en capaciteitsanalyse (LMCA) uit voor het regionaal OV, waarin integraal en gebiedsgericht wordt gekeken naar oplossingen als light rail, metro, bus en tram. In feite is dit een onderzoek, zoals de fractie van de ChristenUnie vraagt. Uit de LMCA regionaal openbaar vervoer (en ook de LMCA's Wegen en Spoor) komen knelpunten naar voren en opties voor oplossingen. Het is mogelijk dat het uitbouwen van bestaande metro en overige light railnetwerken in een specifieke regio een goede optie is. De uitkomsten van de LMCA zullen worden besproken met collega-bestuurders van provincies en stadsregio's. U wordt over de resultaten in het najaar geïnformeerd.

Vraag van de g.a. Slob (CU)

Kilometerheffing wordt voortvarend ingevoerd. Nu staat in Schoon en Zuinig dat Ven W uitgaat van een planning in fases tot 2020. Dat is niet bepaald snel. Hopelijk is het een typefout, graag reactie.

Zoals aangekondigd in het beleidsprogramma is het kabinet voortvarend aan de slag met de voorbereiding van de invoering van de kilometerprijs. Deze kabinetsperiode zal een betekenisvolle en onomkeerbare stap gezet worden. U zult begrijpen dat een dergelijk veelomvattend project met grote maatschappelijke implicaties zorgvuldig moet worden vormgegeven. Zoals toegezegd ontvangt uw Kamer voor de begrotingsbehandeling van Verkeer en Waterstaat de desbetreffende kabinetsplannen. Schoon en Zuinig is een milieumaatregelenprogramma met een tijdschik tot 2020, waarin stapsgewijs maatregelen worden genomen gericht op de kabinetdoelstelling om in 2020 de beoogde CO₂-reductie te bereiken. Het eindbeeld van Anders Betalen voor Mobiliteit zal in de jaren daarvoor al zijn bereikt, maar de milieueffecten zullen zich uiteraard ook richting 2020 doen voelen. Het beeld dat Anders Betalen voor Mobiliteit pas in 2020 zou zijn ingevoerd is dus onjuist.

Vraag van de g.a. Slob (CU)

Deltaplan voor het Nederlandse Landschap – Is het kabinet bereid een belangrijke eerste bijdrage te leveren aan een fonds (revolving fund) ten behoeve van de uitvoering van het Deltaplan voor het Nederlandse Landschap te leveren?

In het debat over het beleidsprogramma heeft het kabinet toegezegd dat het Deltaplan voor het Nederlandse Landschap nader uitgewerkt zal worden. In LNV begroting staan nu pilotprojecten opgenomen. Samenwerking tussen overheden en private sector zal nodig zijn om een succes te maken van dit ambitieuze project en voldoende geld bij elkaar te krijgen.

In het najaar komt het kabinet daartoe met een Agenda voor het Landschap waartoe op dit moment ook mogelijke financieringsvormen worden bestudeerd.

Vraag van de g.a. Slob (CU)

Hoe staat het met de uitwerking van de coalitieafspraken ten aanzien van de visserij?

Om te komen tot een duurzame visserij zullen de

komende jaren de visquota naar verwachting fors dalen. Het aantal gespecialiseerde platviskotters is te groot in relatie tot de vangstmogelijkheden. De minister van LNV heeft overleg met de sector over vernieuwing, verduurzaming en sanering van de visserij. Dat zal uiteindelijk tot een gezonde sector leiden.

De minister van LNV zal binnen een maand met voorstellen komen over zowel de vernieuwing, als de verduurzaming en de financiering van deze plannen.

Vraag van de g.a. Slob (CU)

Wat doet het kabinet concreet aan de doelstelling «vergroten van het aantal vrijwilligers»? Erkent het kabinet de spanning tussen betaalde en onbetaalde participatie? Ziet het kabinet de druk die gelegd wordt op gezinnen met opgroeiende kinderen? Wij dagen het kabinet uit een concrete doelstelling te noemen over de vergroting van het aantal vrijwilligers. En zeg daar dan ook bij hoe u het vrijwilligerswerk gaat faciliteren.

Binnenkort ontvangt u een brief van de staatssecretaris van VWS waarin het kabinet zijn ambities op het terrein van vrijwillige inzet (en mantelzorg) voor de komende jaren uiteenzet. Het kabinet kiest daarbij voor twee speerpunten. Ten eerste wordt stevig ingezet op de versterking van de lokale ondersteuning van vrijwilligers. Ten tweede worden op landelijk niveau bondgenootschappen gesloten met onder meer het bedrijfsleven om de positie van vrijwilligers te verbeteren. Betaalde en onbetaalde participatie is een prominent onderdeel van de beleidsbrief. Het is inderdaad zo dat mensen steeds minder vrije tijd hebben omdat zij vele taken moeten combineren zoals de zorg voor het gezin. Dit blijkt uit het SCP-onderzoek over vrijwillige inzet. In de brief die u binnenkort ontvangt, staan concrete resultaten die het kabinet wil bereiken op het terrein van de vrijwillige inzet én de wijze waarop dit wordt gefaciliteerd.

Vraag van de g.a. Slob (CU)

Mensen met kinderen in de leeftijd van 4–12 jaar die een baan hebben van 32 uur of meer, krijgen een recht in de Wet Aanpassing Arbeidsduur (WAA) om tot 15.00u te werken. Graag een reactie.

Binnen het huidige wettelijke kader kunnen op individueel niveau de nodige afspraken tussen werknemers en werkgevers worden gemaakt:

De WAA kent aan de werknemer een wettelijk recht toe een verzoek te doen aan de werkgevers om zijn arbeidsduur aan te passen. Het gaat daarbij om een verzoek van de werknemer om meer uren te mogen werken of minder uren te mogen werken. Het recht op aangepaste arbeidsduur is geen onvoorwaardelijk recht. Dan wordt de werkgever, ook wanneer dat bedrijfsorganisatorisch niet redelijk is, eenzijdig belast met de kosten van de aanpassing van de arbeidsduur. Gevreesd moet worden dat dit er slechts toe zal leiden dat de positie van ouders met kinderen van 4–12 jaar, zal verzwakken omdat ze duurder zijn dan andere ouders. De werkgever heeft de mogelijkheid om een verzoek tot aanpassing van de arbeidsduur af te wijzen. Dat kan alleen als er sprake is van zwaarwegende bedrijfs- en dienstbelangen. De bewijslast ligt bij de werkgever. Uit de rechtspraak is duidelijk dat redelijkerwijs van een

werkgever mag worden verwacht dat hij investeringen doet of een organisatorische aanpassing pleegt in zijn bedrijfsvoering om een aanpassing van de arbeidsduur mogelijk te maken. Als zulke belangen niet in het geding zijn is de werkgever verplicht een verzoek om aanpassing van de arbeidsduur in te willigen. Er zal altijd sprake zijn van maatwerk.

De werkgever is – voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden verwacht – op grond van de Arbeidstijdenwet bovendien verplicht om bij de vaststelling van het arbeidspatroon van de werknemer rekening te houden met de persoonlijke omstandigheden van de werknemer buiten de arbeid, waaronder in elk geval begrepen de zorg(taken) voor kinderen.

Vraag van de g.a. Slob (CU) en g.a. Van der Vlies (SGP)

Afgesproken is dat er een media-educatiecentrum moet komen. In de OCW-begroting staan voorstellen voor een netwerk, in plaats van een expertisecentrum. Wilt u dat uitleggen? Uitvoering media-educatiecentrum graag nog in dit begrotingsjaar.

Hoe wordt omgegaan met de ideeën in de SGP-nota voor versterking waarden en normen in de media?

Het kabinet gaat langs drie lijnen vormgeven aan mediawijsheid:

1. Inrichting van een Media-educatie en expertisecentrum in 2008 in overleg met organisaties die zich bezighouden met mediawijsheid. Doel van centrum is kinderen en jongeren, hun ouders en scholen te ondersteunen in het omgaan met de veelheid van media-uitingen en samenhang en samenwerking te versterken tussen initiatieven op het terrein van mediawijsheid. Er gebeurt immers al veel op dit terrein. Het kabinet wil dat die kennis, ervaring en expertise beter benut gaat worden. De organisatorische vorm wordt nader bepaald en is onderwerp van de brief jeugd en media die voor het einde van dit jaar naar de TK zal worden gestuurd.
2. Het kabinet onderzoekt of er naar Amerikaans voorbeeld een klachtensysteem moet komen voor ouders over geweld, seks en vloeken op de tv. De minister van OCW zal de TK nog voor het einde van het jaar een brief toezenden over jeugd en media waarin hij dit aspect meeneemt.
3. Omroepen wordt gevraagd een gedragscode op te stellen. Het kabinet vraagt van de omroepen zelf na te denken welke grenzen ze in acht nemen, vooral op de tijden dat ook kinderen en jongeren (mee)kijken. De minister van OCW zal op korte termijn gesprekken voeren met de omroepen.

Vraag van de g.a. Slob (CU) en de g.a. Van Geel (CDA)

Hoe verhoudt de passage over de verlaging van de omvang van het aantal lokale bestuurders zich tot het coalitieakkoord?

Hoe krijgt de voorgenomen bezuiniging op bestuurskosten vorm?

De beoogde bezuiniging van € 90 miljoen vanaf het jaar 2011 zal worden gezocht in het terugdringen van bestuurskosten in brede zin, waarbij in principe ook

wordt gekeken naar het verlagen van de omvang van het aantal lokale bestuurders. Het kabinet wil zich hier breed op bezinnen ook in overleg met de mede-overheden. Het kabinet neemt dus geen voorschot op deze discussie en neemt dan ook graag de suggesties van de ChristenUnie voor alternatieve mogelijkheden voor besparingen mee in de afwegingen.

Vraag van de g.a. Halsema (GL)

Wij vragen de regering om dat (problemen buitenschoolse opvang) uiterlijk voor de herfstvakantie op te lossen en ervoor te zorgen dat wachtlijsten met de Kerst zijn weggevoerd.

De vraag naar buitenschoolse opvang is het afgelopen jaar flink gestegen. In 2007 maken ruim 35 000 extra kinderen daar gebruik van. Dit is een groei van ongeveer 20%. Een grote groei in de capaciteit heeft niet kunnen voorkomen dat er toch wachtlijsten zijn. Het kabinet vindt het niet wenselijk dat een groot aantal kinderen niet kan worden geplaatst. Mede op basis van de rapportage van de commissie-Bruins is besloten op korte termijn een aantal incidentele en structurele maatregelen te nemen om de betrokken partijen (gemeenten, scholen, ouders) te helpen om de wachtlijsten op te lossen. Duidelijk is dat, om bij een groeiende vraag naar buitenschoolse opvang te zorgen voor voldoende capaciteit, inspanningen van alle betrokkenen nodig zijn. Het kabinet kan echter niet alleen de wachtlijsten oplossen. Het is dan ook niet mogelijk een termijn te noemen voor het oplossen van de wachtlijsten. Het kabinet is immers afhankelijk van andere partijen. Voor de uitgewerkte maatregelen zij verwezen naar de brief die u 18 september 2007 van de staatssecretaris van OCW heeft ontvangen (Plan van aanpak wachtlijsten buitenschoolse opvang).

Vraag van de g.a. Pechtold (D66)

Introductie van een blue-card systeem.

Bij brief van 11 september 2007 is de Kamer geïnformeerd over de verblijfsen werkvergunning voor kennismigranten in de Europese Unie, de zogenaamde blue-card. Met het instrument van de blue card boogt de Europese Commissie tegemoet te komen aan de tekorten aan kennismigranten op de Europese arbeidsmarkten. Tijdens het Algemeen Overleg op 26 september a.s. zal het blue-card systeem met de Kamer worden besproken.

Vraag van de g.a. Pechtold (D66)

Is Nederland bereid het aantal uitgenodigde vluchtelingen dat wordt opgenomen, te verhogen.

Nederland hoeft zich bepaald niet te schamen voor zijn beleidsdoelstelling in hervestiging. Het hervestigingsquotum is thans 500 per jaar. Zo staat het ook in het regeerakkoord. Lang niet alle Europese landen doen aan hervestiging en de Europese landen die dat wel doen hanteren – met uitzondering van Zweden (hoger) – een soortgelijk quotum (VK, Denemarken, Finland).

Vraag van de g.a. Pechtold (D66)

Voortgang van de 74 beleidsdoelen van het kabinet.

Over de status en voortgang van de 74 beleidsdoelen wordt op de gebruikelijke wijze voortgang en verantwoording afgelegd. Primair dus via de cyclus Van Beleidsvoorbereiding Tot Beleidsverantwoording (VBTB) met Prinsjesdag en Verantwoordingsdag als formele momenten. Het kabinet heeft nog geen besluit genomen over de wijze waarop het algemene publiek over de status en voortgang van de 74 beleidsdoelen wordt geïnformeerd. Dit zal primair via de reguliere kanalen van de voorlichtingsafdelingen van de departementen plaatsvinden.

Vraag van de g.a. Thieme (PvdD)

Met het project «Hallo wereld» wordt een opvoedkundige stempel geplakt op elke baby. Dit kost €1,6 mln. Kan het kabinet dit uitleggen? Waarom zijn de daadwerkelijke bedreigingen, ecologische bedreiging, niet in de liedjes en folders opgenomen?

«Hallo wereld» is een project gericht op jonge ouders. De subsidie die door de Minister van Jeugd en Gezin aan dit project wordt gegeven richt zich op het in stand houden van een interactief e-mail-programma waardoor jonge ouders eenvoudig informatie kunnen vinden die past bij de informatiebehoefte van het moment. Het doel is zwangere vrouwen en jonge ouders bewust te maken van het belang van een gezonde levensstijl. Daarbij staat de gezonde opvoeding centraal. Voor de komende 2 jaar is jaarlijks €0,4 mln. beschikbaar. In plaats van een relatief dure massamediale campagne wordt nu gerichte en persoonlijke informatie verstrekt die aansluit bij de behoefte van de doelgroep. Deelname is vrijwillig. De CD is slechts een ondersteunend middel en een relatief goedkope manier om aandacht te krijgen. Het hele project wordt gevolgd en geëvalueerd op effecten bij de doelgroep door het RIVM.

Vraag van de g.a. Thieme (PvdD)

Hoe ziet het kabinet het beginsel «de vervuiler betaalt» als het gaat om de milieueffecten van vleesconsumptie.

Het kabinet wil in de eerste plaats verwijzen naar de beantwoording van de kamervragen die u met betrekking tot deze vragen aan de minister van VROM heeft gesteld. Er is reeds veel onderzoek verricht naar de milieueffecten van verschillende voedingsmiddelen. Daaruit komt naar voren dat vlees ongunstig scoort op onder meer het aspect energie en broeikasgassen. Als consumenten in hun voedingspatroon vlees geheel of gedeeltelijk vervangen, kunnen zij dit op uiteenlopende wijze doen. Elke vervangingsstrategie heeft daarbij andere milieueffecten.

De minister van VROM heeft aangekondigd om een nader onderzoek te laten uitvoeren dat goed inzicht geeft in de milieueffecten, waaronder het klimaateffect, van diverse vervangingsstrategieën. Als dit onderzoek gereed is zal het kabinet zich buigen over de vraag of en zo ja welke consequenties zij hieraan wil verbinden.

Vraag van de g.a. Thieme (PvdD)

Kan het kabinet aangeven of ze bereid is onderwijs over natuur en milieu deel te laten maken van het onderwijs?

Natuur en milieu maken al deel uit van het onderwijs. De onderwerpen natuur en milieu zijn verankerd in de kerndoelen van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. De scholen kunnen hier zelf invulling aan geven. De Inspectie ziet er op toe dat het onderwijsaanbod dekkend is voor de kerndoelen. De leerstof voor de invulling van deze kerndoelen is reeds langer beschikbaar voor de scholen. Verder komt dit najaar de minister van LNV met een actieprogramma Jeugd en Natuur, om jongeren meer bij natuur en milieu te betrekken.

Vraag van de g.a. Van der Vlies (SGP)

Hoe kan bij de uitvoering van het Deltaplan Inburgering aandacht worden gegeven aan bestrijding van het antisemitisme?

In de eindtermen voor het inburgeringsexamen in Nederland wordt aandacht besteed aan de jodenvervolgging en het antisemitisme. Van inburgeraars wordt onder meer expliciet verwacht dat zij respect tonen voor de Nederlandse gevoeligheden op deze punten. Ook in het examen dat vóór de komst naar Nederland op de ambassades in het buitenland moet worden afgelegd, wordt aandacht besteed aan de Tweede Wereldoorlog en de vervolging van de joden door de nazi's. Antisemitisme wordt door dit kabinet ook aangepakt door middel van het antidiscriminatiebeleid. Discriminatie op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan. Het kabinet zet daarom sterk in op het vergroten van de meldings- en aangiftebereidheid van slachtoffers van discriminatie. Hiertoe wordt onder andere gewerkt aan de totstandkoming van een landelijk dekkend netwerk van anti-discriminatievoorzieningen. In 2008 komt de minister voor WWI met een Actieplan Racisme, waarin ook antisemitisme aan bod komt. Ten aanzien van het opsporings- en vervolgingsbeleid inzake discriminatie in het algemeen wordt ingezet op versterking van de ketensamenwerking en op verbetering van de prestaties van OM, politie en gemeente. De nieuwe Aanwijzing Discriminatie van het Openbaar Ministerie zal hierbij het uitgangspunt zijn. De bedoeling is dat begin 2008 in alle politieregio's een gestructureerd antidiscriminatieoverleg gaat lopen tussen politie, OM en het antidiscriminatiebureau waarbij alle lopende zaken worden doorgesproken. In het meerjarenplan van het OM wordt een sterk accent gelegd op discriminatiebestrijding. Er komen bij het OM 11 steunpunten waar een speciale discriminatieofficier wordt aangesteld. Het landelijk expertisecentrum discriminatie van het OM heeft ter bevordering van deskundigheid een handboek discriminatie uitgebracht.

Vraag van de g.a. Van der Vlies (SGP)

Is de regering bereid veel sterker in te zetten op de relatief milieuvriendelijke wijze van transport door de beroepsbinnenvaart als alternatief voor het wegtransport?

Het kabinet is overtuigd van het belang van de binnenvaart. Naast de ruim € 10 miljard die in het kader van de Nota Mobiliteit in de periode tot en met 2020 wordt aangewend voor het onderhoud van de vaarwegen en het aanpakken van infrastructurele knelpunten, heeft het Kabinet dan ook ca. € 175 mln. extra gereserveerd voor stimulering van het goederenvervoer over water en innovatie in de binnenvaart. Daarbij wordt o.a. gedacht aan het verbeteren van de bereikbaarheid van binnenhavens en het opheffen van inefficiënties in de logistieke keten. De concrete uitwerking hiervan zal in november aan uw Kamer worden voorgelegd.

Vraag van de g.a. Van der Vlies (SGP)

Komt er een integrale nota biobrandstoffen?

In het laatste kwartaal van 2007 zal de minister van LNV de «Overheidsvisie op de *bio-based economy* in de energietransitie» aan de Tweede Kamer aanbieden. In deze visie wordt aan de productie van biobrandstoffen aandacht geschonken. Deze visie heeft betrekking op alle ontwikkelingen ten aanzien van de inzet van Biomassa: zowel in de industrie, de energieproductie als voertuigbrandstof.

De minister van VROM bereidt een reactie voor op de motie-Spies die aandringt op implementatie van de duurzaamheidscriteria bij de benutting van biobrandstoffen in voertuigen.

Daarbij zal een relatie gelegd worden met WTO- en EU-rechtelijke aspecten.

Thans voeren we een studie uit naar de haalbaarheid van 20% biobrandstoffen in 2020. Dat is opgenomen in het werkprogramma «Schoon en Zuinig».

In Schoon en Zuinig wordt ook een tenderregeling aangegeven voor de introductie van tweede generatie biobrandstoffen. In dat verband heeft het ministerie van V&W al een eerste tender uitgevoerd voor innovatieve biobrandstoffen voor het transport. Voor de tenders is € 60 miljoen beschikbaar over 5 jaar. Daarnaast zal de minister van V&W binnenkort een subsidieprogramma van € 2 miljoen aankondigen voor alternatieve pompen voor brandstoffen voor het wegverkeer. Daarbij gaat het om bijv. aardgas en ethanol.

Vraag van de g.a. Van der Vlies (SGP)

Veiligheid op straat en in en rondom winkels.

De ministers van Justitie en van BZK en de staatssecretaris van EZ willen de criminaliteit tegen het bedrijfsleven hard aanpakken en hebben het thema om die reden in het beleidsprogramma van het kabinet duidelijk als prioriteit aangemerkt.

In het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing (NPC) werken ondernemers en de overheid samen aan een veiliger ondernemersklimaat. In het kader van het beleidsprogramma wil het NPC de criminaliteit met 25% terugdringen in 2010, gemeten ten opzichte van begin 2004.

Onlangs heeft het NPC daarom het Actieplan Veilig Ondernemen deel 3 vastgesteld. Dit zal binnenkort aan uw Kamer worden aangeboden. In het actieplan is onder meer afgesproken dat uiterlijk in het vierde kwartaal van 2007 de detailhandel en de overheid een nieuw convenant winkelcriminaliteit ondertekenen met daarin

thema's als vernieling, overvalcriminaliteit, interne criminaliteit en de aanpak van mobiele bendes. Te denken valt aan nieuwe vormen van beveiliging van producten (labels met chip verwerkt in kleding) en beter cameratoezicht gericht op diefstal van producten (ook door het eigen personeel). De slimme camera's registreren afwijkend gedrag in een winkel. In het convenant winkelcriminaliteit zullen over de wensen van de detailhandel duidelijke afspraken worden gemaakt. De eventuele subsidiëring van de landelijke coördinatoren maken onderdeel uit van deze afspraken.

Vraag van de g.a. Van der Vlies (SGP)

Wanneer kunnen we dreigend kwaliteitsverlies van de schippersinternaten (€7 mln.) achter ons laten?

De schippersinternaten hebben om €7 mln. extra gevraagd voor enerzijds verbetering van de arbeidsvoorwaarden (los van de kwaliteitsdiscussie, €3 mln.) en anderzijds het verkleinen van de groepsgrootte, meer uren begeleiding buiten het internaat voor o.a. clubs en op grond van de stelling dat meer zorgkinderen moeten worden opgevangen (€4 mln). Het kabinet beschouwt

zich, als subsidieverstrekker, geen partij in de besprekingen over arbeidsvoorwaarden. Voorts zijn schippersinternaten niet bedoeld om jeugdzorg te bieden. De schippersinternaten dienen gebruik te maken van de daarvoor bestemde instanties. Een eis van €7 mln. op een totaalbudget van €22 mln. acht het kabinet dan ook buitenproportioneel. Overigens heeft het kabinet nog onlangs €0,5 mln. structureel toegevoegd om de kwaliteit van de schippersinternaten op peil te houden.

Vraag van de g.a. Van der Vlies (SGP)

Wanneer kunnen we de tekorten in budgettering van ziekenhuizen achter ons laten?

Het kabinet veronderstelt dat met deze opmerking wordt bedoeld op recente berichten over de financiële positie van ziekenhuizen. Het kabinet beschikt niet over signalen dat de patiëntenzorg direct in gevaar is. Wel is het zo dat de risicodragendheid voor ziekenhuizen zal toenemen. Dat is een bewuste keuze. Ziekenhuizen dienen van elkaar te leren en het ziekenhuis dat op efficiënte wijze kwalitatief goede zorg levert dient de maatstaf te zijn.

Bijlage 2 (zie blz. 147)

Voorstellen coalitiefracties	2008	2009	2010	2011	Financiering	2008	2009	2010	2011
Uitgavenverhogingen					Uitgavenverlagingen				
Fusieprikkels	28	84	84	84	Minder overheveling BU		250	250	250
Workfirst		30	65	85	Uitgavenreserve	220	65		
Kinderbijslag (geen schuif)			100	100	CJIB doorberekenen boetes		20	50	50
CBP	1	1	1	1					
Armoedebestrijding kinderen	40	40							
Thuiszorg	40	10	10	10					
Schoolboeken eerder invoeren	121								
Bestrijding zware criminaliteit	15	15							
Leefbaarheid regio's	10								
Defensie	50	50							
Wachlijsten jeugdzorg	40								
Sanering visserij	20								
Wijken	20								
Totaal uitgavenverhogingen	385	230	260	280	Totaal uitgavenverlagingen	220	335	300	300
Fiscaal					Fiscaal				
Diesel		90	90	90	Kansspelbelasting	100			
					CO ₂ norm aanscherpen		30	70	70
Totaal fiscaal	0	90	90	90	Totaal fiscaal	100	30	70	70
Totaal voorstellen	385	320	350	370	Totaal dekking	320	365	370	370
Dekking minus voorstellen	-65	45	20	0	Intertemporeel	65	-45	-20	0
					Totaal financiering	385	320	350	370
									0,000

